

Pytania i odpowiedzi w zakresie poddziałania:
3.2.2 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych w Aglomeracji Opolskiej

Pytania odnośnie kryteriów oceny:

Kompleksowość projektu w zakresie działań zwiększających efektywność energetyczną z jednoczesnym wykorzystaniem OZE:

1. PYTANIE:

Likwidacja lokalnego źródła ciepła lub wymiana źródła ciepła na wysokosprawne poprzez wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku.

Czy wymiana źródła ciepła na wysokosprawne, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku spełnia niniejsze kryterium?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z kryterium merytorycznym szczegółowym nr 12 (bezwzględne) Projekty dotyczące inwestycji w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe otrzymają wsparcie jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej (tj. redukcja zużycia energii o co najmniej 25%) oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby (tj. gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie lub technicznie lub podłączenie do sieci ciepłowniczej nie jest planowane do 2023 r.) Wymiana powinna być powiązana z podłączeniem do ciepłowniczej.

2. PYTANIE:

Całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.

Czy zastosowanie pompy ciepła do ogrzewania wody użytkowej wpisuje się w ww. kryterium?

ODPOWIEDŹ:

Ocena spełnienia kryterium nastąpi na etapie oceny merytorycznej projektu przez eksperta na podstawie całościowej dokumentacji projektowej. Jednoznaczna odpowiedź na pytanie nie jest możliwa na tym etapie. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z dyrektywą 2009/28/WE minimalna wartość SPF (szacunkowy przeciętny współczynnik efektywności energetycznej instalacji, w której pracuje pompa ciepła) zależy od wartości współczynnika η (średniej sprawności konwersji energii pierwotnej w energię elektryczną). Minimalną wartość SPF wymaganą do zaliczenia pompy ciepła do OZE można wyliczyć na podstawie załącznika VII do dyrektywy 2009/28/WE.

3. PYTANIE:

Wymiana oświetlenia na energooszczędne.

Czy kryterium zostanie spełnione poprzez częściową wymianę oświetlenia na energooszczędne?

ODPOWIEDŹ:

Kryterium premiuje kompleksowe rozwiązania mające wpływ na zwiększenie efektywności energetycznej. Spełnienie wymogów kryterium oceniane będzie przez eksperta na etapie oceny merytorycznej projektu i wynikać będzie z konkretnych zapisów dokumentacji przedłożonej do oceny. To ekspert określi czy zakres planowanej wymiany oświetlenia doprowadzi do uzyskania odpowiednich oszczędności energii. Należy pamiętać iż kryterium nie jest kryterium bezwzględnym - wykluczającym wnioskodawcę z ubiegania się o dofinansowanie w przypadku jego nie spełnienia. Ma ono charakter preferencyjny – promując rozwiązania o największym stopniu kompleksowości. Jednoznaczna odpowiedź na tak postawione pytanie, na tym etapie, nie jest możliwa z uwagi na brak informacji o zakresie całego projektu i zakresie „częściowej wymiany oświetlenia na energooszczędne”.

4. PYTANIE:

Zastosowane systemów zarządzania energią w budynku.

Prosimy o interpretację zapisu ww. kryterium.

ODPOWIEDŹ:

System zarządzania energią to zbiór wzajemnie powiązanych i współdziałających elementów organizacji, zapewniający ustanowienie polityki energetycznej, jej celów oraz osiągnięcie tych celów. Jest to program wdrażania racjonalnej gospodarki energetycznej w budynkach. Standardy w zakresie systemów zarządzania energią zostały określone np. w normie PN-EN ISO 50001:2012 Systemy zarządzania energią – Wymagania i zalecenia użytkownika. Ocena spełnienia przez inwestycje zaplanowane w ramach projektu wymagań pozwalających uznać je za system zarządzania energią przeprowadzona zostanie na etapie oceny merytorycznej projektu przez eksperta.

5. PYTANIE:

Tworzenie „zielonych dachów” i/lub „żyjących zielonych ścian”

Prosimy o interpretację zapisu ww. kryterium. Czy w ramach tzw. „żyjących zielonych ścian” można nasadzić wieloletnie pnącza bądź bluszcz, czy też należy stosować zamknięta listę roślin do zazieleniania, jeśli tak to jaką.

ODPOWIEDŹ:

Nie wprowadzono i nie zostanie wprowadzony zamknięty katalog roślin. Ocena inwestycji pod kątem spełnienia wymogów dotyczących „zielonych dachów” i/lub „żyjących zielonych ścian” nastąpi na etapie oceny merytorycznej przez eksperta. Zielony dach (dach odwrócony) to specjalne pokrycie dachowe, składające się z wielu warstw struktury z umieszczonym na jej wierzchu podłożem gruntowym, na którym dozwolone jest sadzenie roślin.

Dachem zielonym w rozumieniu technicznym jest system warstw (począwszy od stropu aż po warstwy wierzchnie) wraz z elementami uzupełniającymi (np. studzienki rewizyjne, zabezpieczenia antyerozyjne, tzw. przejścia instalacyjne, kotwy i inne). Przy czym warstwami wierzchnimi poza zielenią (pomimo nazwy „dach zielony”), są również np. nawierzchnie, elementy małej architektury,

place zabaw, zbiorniki wodne i inne. Każda z warstw dachu zielonego odpowiada za sprawowanie określonej funkcji w systemie (tzw. jedno- lub wielowarstwowym). Nadto wiele warstw pełni równocześnie kilka funkcji i wzajemnie się uzupełniają.

Zielone ściany to konstrukcje pionowe, przymocowane do muru, złożone z lekkiego stelażu, na którym umieszczona jest specjalna tkanina lub panele roślinne wypełnione substratem glebowym, (podtrzymujące rośliny) z wbudowanym systemem nawadniania.

W ocenie czy dany element inwestycji spełnia przesłanki pozwalające uznać je za zielony dach lub żyjącą zieloną ścianę należy kierować się przepisami prawa oraz ogólnodostępnymi wytycznymi / normami w tym zakresie.

6. PYTANIE:

Tworzenie „zielonych dachów” i/lub „żyjących zielonych ścian”

Jaki minimalny procent powierzchni dachu musi być zagospodarowany w sposób „zielony” aby spełnić przesłanki owego kryterium i otrzymać punkt w projekcie.

ODPOWIEDŹ:

W ramach poddziałania 3.2.2 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej RPO WO 2014-2020 nie została określona wartość procentowa powierzchni dachu i ścian jaka powinna zostać zagospodarowana według koncepcji tworzenia „zielonych dachów” i/lub „żyjących zielonych ścian”.

Kwestia przyznania punktacji w ramach kryterium zostanie rozstrzygnięta przez ekspertów na etapie oceny merytorycznej.

7. PYTANIE:

Czy wymóg osiągnięcia, co najmniej poziomu oszczędności energii i izolacji cieplnej, obowiązujący od 1 stycznia 2021 r. dotyczy całego budynku, czyli wszystkich jego elementów mających wpływ na efektywność energetyczną, czy też tylko tych elementów, które objęte zakresem projektu?

ODPOWIEDŹ:

W ramach poddziałania wspierane są przedsięwzięcia polegające na głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne. W związku z powyższym, osiągnięcie wymaganego poziomu oszczędności dotyczy całego budynku, niezależnie od tego, ile jego elementów zostało objętych projektem.

8. PYTANIE:

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej analizy ekonomicznej realizacji inwestycji okaże się że jedno z działań z projektu mających wpływ na efektywność energetyczną, z punktu widzenia efektywności

ekonomicznej i dostępnego montażu finansowego (maksymalna możliwość uzyskania dofinansowania 1,2 mln zł), jest nieracjonalne (koszt całkowitego dostosowania obiektu pochodzącego z lat 70 do wymogów obowiązujących od 2021 – m.in. montaż stolarki okiennej drzwiowej droższej o 1,6 oraz konieczność wygospodarowania pomieszczenia wentylatorowni i budowy mechanicznej wentylacji na całym obiekcie), to czy wydatek ten może być przez beneficjenta przypisany jako koszty niekwalifikowalne, przy założeniu, że zostanie uzyskany minimalny poziom efektywności energetycznej oraz redukcji emisji CO₂?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z kryterium bezwzględny dot. poprawy efektywności energetycznej, dofinansowanie może uzyskać projekt, którego realizacja przyczyni się do oszczędności energii na poziomie minimum 25%, jednak oszczędność ta musi być potwierdzona wynikami audytu. Realizowany projekt musi także spełniać kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami społeczno – gospodarczymi. Realizowany projekt w całości, niezależnie od przedstawionych wydatków, musi spełniać oba powyższe warunki.

9. PYTANIE:

W kryterium merytorycznym szczegółowym (TAK/NIE) nr 12 znajduje się zapis, iż „Dofinansowanie otrzymają projekty, w wyniku realizacji, których osiągnięto co najmniej poziom oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, obowiązujący od 1 stycznia 2021 r. (w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością od 1 stycznia 2019 r.), ...” Proszę o interpretację:

- a. Pojęcia „budynków władz publicznych – czy chodzi tu wyłącznie o budynki, w których ma siedzibę np. Urząd Miasta, i czy w związku z tym wymóg obostrzeń od 2021 roku nie dotyczy np. szkół lub też samorządowych instytucji kultury jak biblioteki i domy kultury?
- b. Czym jest związana data 1 stycznia 2019 roku? I czy ten zapis dopuszcza realizację projektu w latach 2017-2018 w „budynku władz publicznych”, bez wymogu spełnienia obostrzeń z 2021 roku, gdy w projekcie zostanie zadeklarowane, że budynek po termomodernizacji zostanie przekazany z dniem 31.12.2018 r. np. samorządowej instytucji kultury, która w myśl ustawy jest jednostką mającą odrębną osobowość prawną, niezależną od Gminy.

ODPOWIEDŹ:

- a. Wymóg obostrzeń od 1 stycznia 2019 r. dotyczy budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością.
- b. Projekt będzie oceniony na podstawie stanu wyjściowego tj. sytuacji, kiedy projekt dotyczy budynku będącego w rękach władz publicznych. Beneficjent zadeklaruje osiągnięcie wymaganego poziomu dopuszczalności do 1 stycznia 2019 r. Należy mieć na uwadze, że podstawowym obowiązkiem Beneficjenta jest konieczność zachowania trwałości projektu na zasadach wynikających z art. 71 Rozporządzenia 1303/2013 (tzw. „ogólnego”). Zgodnie z powyższym przepisem naruszenie trwałości ma miejsce, jeśli w okresie 5 lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy publicznej zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności:
  - zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem;

- zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
- istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów.

W powyższym pytaniu brak jest informacji na czym miałyby polegać przekazanie budynku i czy będzie tu mowa o zmianie własności budynku. Jeżeli budynek nadal będzie własnością gminy, termin 1 stycznia 2019 roku nadal będzie obowiązywał.

POZOSTAŁE PYTANIA

10. PYTANIE:

Czy w przypadku wykonania instalacji fotowoltaicznej, nadmiar energii wyprodukowanej przez instalację będzie mogła być oddawana do sieci czy musi być wykorzystana jedynie na własny użytek? Czy energia może być też odsprzedawana do Zakładu Energetycznego czy mamy zastosować akumulatory energii?

ODPOWIEDŹ:

Głównym celem poddziałania 3.2.2 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej jest zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez **zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej**. Zgodnie z zapisami SZOOP projekty realizowane w ramach działania nie mają służyć magazynowaniu i przesyłowi wytworzonej energii.

Konieczność instalacji OZE, ich rodzaj, wielkość i moc produkcyjna musi wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego dla budynku publicznego, na którym realizowany jest projekt. Instalacja OZE powinna stanowić integralną część funkcjonowania ww. obiektu. Należy mieć także na uwadze, że instalacje OZE oraz zastosowanie ewentualnych akumulatorów energii musi spełniać kryterium efektywności ekonomicznej tj. przedsięwzięcie powinno być opłacalne kosztowo i jednocześnie osiągać efekty społeczno-gospodarcze (w tym zmniejszenie kosztów zużycia paliw) w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

Ponadto informuję, iż zgodnie z zapisami SZOOP, przewiduje się w poddziałaniu 3.2.2 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej występowanie pomocy publicznej. W takim przypadku ma tutaj zastosowanie Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1363).

11. PYTANIE:

Jednym z wymaganych załączników jest dokument potwierdzający zabezpieczenie środków koniecznych do zrealizowania inwestycji. W przypadku Uczelni takim dokumentem jest Uchwała Senatu. Mam pytanie odnośnie wysokości środków koniecznych do zabezpieczenia? Czy wystarczy, że będzie to zabezpieczenie w wysokości wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z zapisami *Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR dla pozostałych wnioskodawców*, „wszyscy wnioskodawcy zobowiązani są złożyć

oświadczenie o posiadaniu środków finansowych oraz dokumenty potwierdzające posiadanie środków, w wysokości niezbędnej do pokrycia wkładu własnego oraz wydatków niekwalifikowalnych".

12. PYTANIE:

Na jakim etapie oceny wymagane jest dostarczenie do IP wyciągu z dokumentacji technicznej? Wnioskodawca zlecił wykonanie takiej dokumentacji, aktualnie gotowa jest koncepcja, pełna dokumentacja jest w trakcie opracowania.

ODPOWIEDŹ

Zgodnie z zapisami *Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowania EFRR*, jako jeden z wymaganych załączników wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć metrykę projektu budowlanego oraz wyciąg z opisu technicznego zawartego w dokumentacji technicznej. W sytuacji kiedy Wnioskodawca nie dysponuje pozwoleniem na budowę lub dokumentacją techniczną można skorzystać z procedury „zaprojektuj i wybuduj” ponieważ umożliwia składanie wniosków o dofinansowanie projektów oraz podpisywanie umów o dofinansowanie projektów tylko w oparciu o program funkcjonalno-użytkowy oraz koncepcję projektu, bez konieczności posiadania pełnej dokumentacji technicznej oraz pozwolenia na budowę

13. PYTANIE:

Jakie wymogi należy spełnić, aby wydatek na nadzór inwestorski został uznany za koszt kwalifikowalny?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z zapisami ujętymi w Wytycznych kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS, FS na lata 2014-2020 wydatek można uznać za kwalifikowalny po nw. Warunkami:

- a) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w umowie o dofinansowanie, z zachowaniem warunków określonych w podrozdziale 6.1,
- b) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
- c) jest zgodny z PO i SZOOP,
- d) został uwzględniony w budżecie projektu, z zastrzeżeniem pkt 11 i 12 podrozdziału 8.3 Wytycznych, lub – w przypadku projektów finansowanych z FS i EFRR – w zakresie rzeczowym projektu zawartym we wniosku o dofinansowanie,
- e) został poniesiony zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie,
- f) jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu,
- g) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- h) został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami w tym zakresie określonymi w Wytycznych, Wytycznych PT, o których mowa w rozdziale 4 pkt 2 lub ze szczegółowymi zasadami określonymi przez IZ PO,

- i) został wykazany we wniosku o płatność zgodnie z Wytycznymi w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej,
- j) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót zrealizowanych, w tym zaliczek dla wykonawców
- k) jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w Wytycznych, Wytycznych PT, o których mowa w rozdziale 4 pkt 2 lub określonymi przez IZ PO w wytycznych programowych lub regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym.

14. PYTANIE:

Planujemy projekt o wartości nieprzekraczającej 1 mln euro. Zgodnie z art. 61 rozporządzenia 1303/2013 projekty poniżej 1 mln euro traktujemy jako nie generujące dochodu. Natomiast zgodnie z podrozdziałem 1.1.6.6 załącznika 6 do Regulaminu konkursu oszczędności kosztów działalności osiągnięte przez projekt są traktowane jako dochody. Czy dotyczy to również projektów poniżej 1 mln euro?

ODPOWIEDŹ

W sytuacji, gdy beneficjent realizuje projekt polegający na termomodernizacji budynku publicznego (np. szkoły) i – w związku z powstałymi w wyniku projektu oszczędnościami kosztów operacyjnych (w tym przypadku kosztów ogrzewania) – dotacja na działalność operacyjną w danym roku powinna zostać obniżona o kwotę ww. oszczędności wygenerowanych w danym roku, a przedmiotowy projekt nie będzie traktowany jako projekt generujący dochód w myśl art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.

15. PYTANIE:

Jeżeli beneficjent posiada decyzję, iż projekt nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, to w jakim (ograniczonym) zakresie powinien wypełnić formularz OOS? Które punkty?

ODPOWIEDŹ:

W przypadku sytuacji, gdy projekt nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowania EFRR, szczegółowo opisuje w jakim zakresie formularz OOS powinien zostać uzupełniony.

16. PYTANIE:

Jakie są inne niezbędne dokumenty wymagane prawem lub kategorią projektu, które należy dołączyć do wniosku o dofinansowanie?

ODPOWIEDŹ:

Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowania EFRR, stanowiąca załącznik do Regulaminu konkursu szczegółowo doprecyzowuje jaki zakres dokumentacji Wnioskodawca zobligowany dostarczyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie.

Poza standardowymi dokumentami ujętymi w liście załączników do wniosku o dofinansowanie, w *Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowania EFRR* w punkcie 13. tj. „Inne

niezbędne dokumenty wymagane prawem lub kategorią projektu” opisano katalog dokumentów dodatkowych, koniecznych do przedłożenia przez Wnioskodawcę.

17. PYTANIE:

Czy wydatek poniesiony w 2014 roku na opracowanie projektu budowlanego, wykonawczego związanego z realizowanym przedsięwzięciem jest kosztem kwalifikowalnym i jest możliwość uzyskania jego refundacji?

ODPOWIEDŹ:

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach RPO WO 2014-2020 musi być zgodna z przepisami unijnymi i krajowymi, w tym w szczególności z:

- 1) Rozporządzeniem ogólnym;
- 2) Ustawą wdrożeniową;

a także z uwzględnieniem Wytycznych Ministerstwa Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz z zasadami określonymi w zał. nr 6 do SZOOP.

Zgodnie z zapisami ujętymi w ww. dokumentach i Regulaminie konkursu początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2014 r.

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, aby wystąpił tzw. efekt zachęty, rozpoczęcie realizacji projektu musi nastąpić po dniu złożenia wniosku, w odpowiedzi na niniejszy konkurs. Przez rozpoczęcie realizacji projektu należy rozumieć rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw (zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, nie uznaje się za rozpoczęcie prac).

18. PYTANIE:

Jeśli beneficjentem jest publiczny szpital (100% udziału województwo opolskie) działający w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, to powinien do wniosku o dofinansowanie dołączyć załączniki wymienione dla przedsiębiorców czy dla pozostałych wnioskodawców?

ODPOWIEDŹ:

Załączniki obowiązujące w ramach ogłoszonego konkursu, zostały upublicznione w ramach ogłoszenia o naborze wniosków, w formie załączników do regulaminu konkursu (tj. załączniki dla pozostałych wnioskodawców). Dodatkowo lista załączników ujęta w formularzu wniosku o dofinansowanie projektu oraz *Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektów ze środków EFRR*, reguluje jaki zakres dokumentacji powinien zostać dostarczony wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu.

19. PYTANIE:

Czy dla działania 3.2.2 są przewidziane specyficzne analizy sektorowe wymagane w pkt. H w SWI?

ODPOWIEDŹ:

Zapisy *Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektów ze środków EFRR*, regulują w jaki sposób Wnioskodawca zobligowany jest do uzupełnienia punktu H (punkt 1.1.8 Analizy specyficzne dla danego rodzaju projektu/sektora). Dla projektów dotyczących efektywność energetycznej należy wykazać, iż zostały one ujęte w Planach Gospodarki Niskoemisyjnej obszaru, na którym realizowany jest/ będzie projekt. W punkcie tym należy wpisać także nr Uchwały, którą Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został przyjęty do realizacji oraz wskazać bezpośredni link do przedmiotowego PGN. Ponadto w przypadku, gdy projekt jest częścią większego zadania uwzględnionego w PGN, proszę o wskazanie, w której jego części znajduje się odniesienie do projektu będącego przedmiotem wniosku o dofinansowanie. W przypadku poddziałania 3.2.2 *Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej RPO WO 2014-2020*, należy wykazać, iż przedsięwzięcia projektowe wpisują się w Strategię ZIT – opisać relację zgłaszanego projektu względem zgodności z celami i priorytetami Strategii ZIT Aglomeracji Opolskiej. **Wnioskodawca zobowiązany jest w SWI zawrzeć zapisy potwierdzające spełnienie wskazanego powyżej warunku.**

20. PYTANIE:

Czy dokumentem potwierdzającym zabezpieczenie środków koniecznych do zrealizowania inwestycji może być uchwała Rady Nadzorczej szpitala działającego w formie sp. z o.o. w sprawie planu wydatków inwestycyjnych związanych z realizacją projektu współfinansowanego ze środków UE?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z *Instrukcją wypełniania załączników do wniosku o dofinansowania EFRR*, przypadku pozostałych kategorii wnioskodawców do wniosku aplikacyjnego należy załączyć uchwałę właściwego organu lub oświadczenie w przypadku organu jednoosobowego określającą zadania, na które przeznaczone są środki finansowe, a także wysokość tych środków w kolejnych latach (w wypadku przedsiębiorców wartości środków pieniężnych muszą wynikać z bilansu).

21. PYTANIE

Do wykonania prac izolacyjnych wpływających na efektywność energetyczną budynku konieczna jest częściowa przebudowa poddasza. Czy roboty budowlane związane z częściową przebudową poddasza będą kwalifikowalne w ramach projektu?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WO na lata 2014-2020 oraz zapisami Regulaminu konkursu, kwalifikowalne są koszty m.in. wynikające bezpośrednio z audytu energetycznego stanowiące jednocześnie element kompleksowej modernizacji energetycznej budynku.

22. PYTANIE

Planujemy projekt o wartości nieprzekraczającej 1 mln euro. Zgodnie z art. 61 rozporządzenia 1303/2013 projekty poniżej 1 mln euro traktujemy jako nie generujące dochodu. Natomiast zgodnie z podrozdziałem 1.1.6.6 załącznika 6 do Regulaminu konkursu oszczędności kosztów działalności osiągnięte przez projekt są traktowane jako dochody. Czy dotyczy to również projektów poniżej 1 mln euro?

ODPOWIEDŹ

W sytuacji, gdy beneficjent realizuje projekt polegający na termomodernizacji budynku publicznego (np. szkoły) i – w związku z powstałymi w wyniku projektu oszczędnościami kosztów operacyjnych (w tym przypadku kosztów ogrzewania) – dotacja na działalność operacyjną w danym roku powinna zostać obniżona o kwotę ww. oszczędności wygenerowanych w danym roku, a przedmiotowy projekt nie będzie traktowany jako projekt generujący dochód w myśl art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013.

23. PYTANIE

Czy istnieją jakieś ograniczenia co do pomieszczeń o charakterze administracyjnym, biurowym i socjalnym w termomodernizowanym budynku?

ODPOWIEDŹ

W ramach działania 3.2.2 kwalifikowane są tylko modernizacje przeprowadzane na obiektach/budynkach które spełniają definicję budynku użyteczności publicznej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.). W przypadku obiektów nie wpisujących się w ww. definicję, działania na takich pomieszczeniach uznane zostaną za niekwalifikowalne.

24. PYTANIE

W jaki sposób udokumentować realizację projektu przez wnioskodawcę w formule ESCO? Czy w pkt. 1.8 wniosku o dofinansowanie należy wówczas zaznaczyć "projekt partnerski" czy "partnerstwo publiczno-prywatne"?

ODPOWIEDŹ

Zgodnie z regulaminem konkursu, przedsiębiorstwo ESCO występuje jako partner w projekcie, co ma być udokumentowane umową partnerstwa stanowiącą załącznik nr 9 do wniosku. Dokument ten będzie weryfikowany na etapie oceny projektu. Należy mieć także na uwadze zapisy z art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 217 z późn. zm.), tj. dokonując wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych beneficjent jest obowiązany w szczególności do:

- 1) ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
- 2) uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;

3) podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera.

Ponadto wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu partnerskiego.

W przypadku realizowania inwestycji w partnerstwie z przedsiębiorstwem typu ESCO należy w generatorze wniosku zaznaczyć obie opcje: „projekt partnerski” oraz „partnerstwo publiczno – prywatne”.

25. PYTANIE

W oparciu o jakie dokument w odniesieniu do działania 3.2.2 efektywność energetyczna należy przeprowadzić test pomocy publicznej. Proszę podać szczegółowe pytania pomocnicze dla wskazanych w SWI warunków.

ODPOWIEDŹ

Zgodnie z zapisami *Instrukcji wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektów ze środków EFRR* test pomocy publicznej powinien zostać opisany w Studium Wykonalności Inwestycji. W pierwszej kolejności należy odpowiedzieć na pytanie czy wnioskodawca prowadzi/będzie prowadził działalność gospodarczą i jaki jest/będzie jej zakres? Oraz czy na jaki cel beneficjent przeznacza/będzie przekazywał środki uzyskane z prowadzonej działalności gospodarczej? Sam test pomocy powinien odnosić się do powyższych warunków:

transfer środków publicznych – wsparcie przekazywane jest przez państwo lub przy wykorzystaniu zasobów państwowych,

- *korzyść ekonomiczna* – występuje wtedy, gdy przekazywane jest wsparcie o charakterze bezzwrotnym, udzielane są pożyczki/kredyty z oprocentowaniem poniżej stopy rynkowej (stopy referencyjnej KE), dokonuje się odroczenia/rozłożenia na raty płatności po stopie niższej od stopy rynkowej,
- *selektywność* – wsparcie uprzywilejowuje konkretne przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw, bądź produkcję określonych towarów,
- *wpływ na konkurencję* – wsparcie zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji,
- *wpływ na wymianę handlową* – zgodnie z Traktatem WE każda pomoc, która wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi jest uznawana za niezgodną ze wspólnym rynkiem.

26. PYTANIE

Studium Wykonalności. W założeniach do projekcji dla projektu (SW) stopa dyskontowa zastosowana w analizie finansowej wskazuje na 4 lub 6%. Proszę o doprecyzowanie. Które NPV zastosować?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do Regulaminu konkursu - Instrukcją wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR dla pozostałych wnioskodawców, finansowa stopa dyskontowa, jaka powinna zostać przyjęta w analizie finansowej dla inwestycji planowanych do dofinansowania z funduszy UE wynosi:

- 4% dla analizy prowadzonej w cenach stałych zgodnie z zapisami art. 19 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014,
- 6% dla analizy prowadzonej w cenach bieżących – wartość określona w uproszczeniu, zgodnie ze wzorem:

$$(1+n)=(1+r)*(1+i)$$

gdzie:

n – stopa dyskontowa dla cen bieżących,

r – stopa dyskontowa dla cen stałych,

i – wskaźnik inflacji, na podstawie danych z Wytycznych Ministra Finansów²¹, zgodnie z którymi wskaźnik inflacji w okresie 2025-2040 będzie konwergował do poziomu górnej granicy celu inflacyjnego Europejskiego Banku Centralnego, tj. do poziomu 2%.

W przypadku projektów realizowanych w strukturze ppp możliwe jest stosowanie innej wartości finansowej stopy dyskontowej w oparciu o zasadę zwykle oczekiwanej rentowności tak, aby odzwierciedlała ona wyższy koszt alternatywny kapitału dla sektora prywatnego, właściwy dla danego przedsięwzięcia w ramach ppp, w zakresie niesprzecznym z przepisami dotyczącymi ppp.

27. PYTANIE

Czy kosztem kwalifikowalnym będzie wydatek dotyczący zatrudnienia:

- inspektora nadzoru w przypadku, gdy zgodnie z prawem budowlanym do tego typu prac nie jest wymagany;
- eksperta/biegłego powołanego przez Kierownika jednostki celem przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w zakresie oceny ofert pod kątem zgodności proponowanych rozwiązań technicznych dot. np. zarządzania energią cieplną i elektryczną? Zamawiający nie dysponuje własną kadrą z odpowiednimi kwalifikacjami, by samodzielnie tych czynności dokonać.

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, wydatki związane z nadzorami oraz doradztwem związanym z obsługą prawną, finansową i techniczną projektu są wydatkami kwalifikowalnymi.

Należy pamiętać jednak, iż badanie kwalifikowalności wydatków polega m.in. na sprawdzeniu czy wydatek jest:

- niezbędny do realizacji celów projektu;
- został poniesiony w związku z realizacją projektu;
- został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny;
- z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,

Ponadto należy mieć na uwadze, iż ocena kwalifikowalności wydatków dokonywana jest przez ekspertów na etapie oceny merytorycznej projektu. Ponadto kwalifikowalność wydatków badana jest, w trakcie realizacji projektu, jak również w trakcie kontroli i po zakończeniu realizacji projektu.

28. PYTANIE

Czy jednostka samorządu terytorialnego jest zobligowana do złożenia *Oświadczenia wnioskodawcy o niezaliczeniu się do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji* złożenia takiego dokumentu podpisanego pod odpowiedzialnością karną;

ODPOWIEDŹ:

Jednostki samorządu terytorialnego nie wpisują się w definicję „przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji” i nie są zobligowane do złożenia załącznika dot. oświadczenia przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji.

29. PYTANIE

Zgodnie z kryterium merytorycznym szczegółowym nr 12 dla poddziałania 3.2.2 Efektywność energetyczna w budynkach publicznych Aglomeracji Opolskiej, dofinansowanie otrzymają "projekty, w wyniku realizacji których osiągnięto co najmniej poziom oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, obowiązujący od 1 stycznia 2021 r. (w przypadku budynków zajmowanych przez władze publiczne oraz będących ich własnością od 1 stycznia 2019 r.), określony w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422 z późn. zm.)". Zapis ten wskazuje zarówno na poziom oszczędności energii, jak i poziom izolacyjności cieplnej.

W Dziale X. Oszczędność energii i izolacyjność cieplna, § 328 ust. 1 przywołanego Rozporządzenia określono ten minimalny poziom za pomocą wymagań dotyczących wskaźnika EP oraz wymagań dotyczących parametrów izolacyjności cieplnej przegród i okien. Jednocześnie w ust. 1a wskazano, że dla budynku podlegającego przebudowie wymagania uznaje się za spełnione "jeżeli przegrody oraz wyposażenie techniczne budynku podlegające przebudowie odpowiadają przynajmniej wymaganiom izolacyjności cieplnej określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia oraz powierzchnia okien odpowiada wymaganiom określonym w pkt 2.1. załącznika nr 2 do rozporządzenia", tj. bez względu na wartość wskaźnika EP.

W związku z powyższym proszę o wyjaśnienie, czy w przypadku modernizacji energetycznej budynków w projekcie w ramach poddziałania 3.2.2, dla spełnienia kryterium merytorycznego szczegółowego nr 12 konieczne jest spełnienie wymagania dotyczącego wartości wskaźnika EP określonego w § 328 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422 z późn. zm.)

ODPOWIEDŹ:

Dla spełnienia kryterium merytorycznego szczegółowego nr 12 Zgodność wspieranych inwestycji z przepisami dotyczącymi emisji zanieczyszczeń i efektywności energetycznej, zgodnie z ust. 1a § 328 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2015 poz. 1422 z późn. zm.), nie jest konieczne spełnienie wymagania dotyczącego oszczędności energii i wartości wskaźnika EP określonego w § 328 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia.

30. PYTANIE

Studium Wykonalności. W założeniach do projekcji dla projektu (SW) stopa dyskontowa zastosowana w analizie finansowej wskazuje na 4 lub 6%. Proszę o doprecyzowanie. Które NPV zastosować?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z załącznikiem nr 6 do Regulaminu konkursu - Instrukcją wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR dla pozostałych wnioskodawców, finansowa stopa dyskontowa, jaka powinna zostać przyjęta w analizie finansowej dla inwestycji planowanych do dofinansowania z funduszy UE wynosi:

- 4% dla analizy prowadzonej w cenach stałych zgodnie z zapisami art. 19 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014,
- 6% dla analizy prowadzonej w cenach bieżących – wartość określona w uproszczeniu, zgodnie ze wzorem:

$$(1+n)=(1+r)*(1+i)$$

gdzie:

n – stopa dyskontowa dla cen bieżących,

r – stopa dyskontowa dla cen stałych,

i – wskaźnik inflacji, na podstawie danych z Wytycznych Ministra Finansów²¹, zgodnie z którymi wskaźnik inflacji w okresie 2025-2040 będzie konwergował do poziomu górnej granicy celu inflacyjnego Europejskiego Banku Centralnego, tj. do poziomu 2%.

W przypadku projektów realizowanych w strukturze ppp możliwe jest stosowanie innej wartości finansowej stopy dyskontowej w oparciu o zasadę zwykle oczekiwanej rentowności tak, aby odzwierciedlała ona wyższy koszt alternatywny kapitału dla sektora prywatnego, właściwy dla danego przedsięwzięcia w ramach ppp, w zakresie niesprzecznym z przepisami dotyczącymi ppp.

31. PYTANIE

PGN i spójność z zapisami audytu energetycznego. Czy opracowany dla gminy Plan musi być idealnie zgodny z planowanym przedsięwzięciem w zakresie oszczędności energii i emisji. Czy istnieje jakaś tolerancja?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu oraz załącznikiem nr 8, działania polegające na głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energetyczne, powinny mieć charakter kompleksowy. Zakres realizacji projektu powinien wynikać z zapisów audytu energetycznego, a dodatkowo inwestycje realizowane w ramach projektu muszą wynikać z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej. Ponadto, zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu treść wniosku powinna być zbieżna z treścią załączników. Zatem zapisy dotyczące oszczędności energii oraz zmniejszenie emisji CO₂ ujęte we wniosku o dofinansowanie i Studium Wykonalności powinny korespondować z zapisami audytu energetycznego oraz PGN, które co do zasady powinny być spójne. W Regulaminie konkursu, nie ma zapisów wskazujących na możliwą tolerancję jakichkolwiek rozbieżności.

32. PYTANIE

W jakim okresie i w sposób będą obliczane wskaźniki. Czy gmina będzie musiała wykazać zużycie energii na podstawie faktur? Jeżeli tak to w jakim przedziale czasowym – okres grzewczy czy rok kalendarzowy?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu, osiągnięcie zamierzonych celów modernizacyjnych musi zostać potwierdzone oceną energetyczną budynku w rok po zakończeniu rzeczowej realizacji projektu przeprowadzoną na podstawie faktur za rzeczywiste zużycie energii. Wskaźniki realizacji projektów, będą monitorowane na etapie wdrażania i udostępniania jako informacja dodatkowa w rocznym sprawozdaniu monitoringowym.

33. PYTANIE

Gmina zamierza złożyć w ramach przedmiotowego naboru projekt dotyczący kompleksowej modernizacji budynku Ośrodka Kultury i Sportu. Wnioskodawcą projektu będzie Gmina, która jest również właścicielem przedmiotowego budynku. Ośrodek Kultury jest jednostką organizacyjną gminy posiadającą osobowość prawną. Ośrodek znajduje się w omawianym budynku, przewidzianym do termomodernizacji. Aby ośrodek mógł wykonywać swoje zadania statutowe, gmina wydzierżawiła mu omawiany budynek. W oparciu o zapisy umowy dot. tej dzierżawy, Ośrodek Kultury wykonuje jedynie drobne remonty i naprawy, natomiast inwestycje wymagające uzyskania pozwolenia budowlanego bądź zgłoszenia takich robót leżą w gestii wydzierżawiającego czyli Gminy. W ramach przedmiotowej dzierżawy Ośrodek Kultury płaci gminie roczny czynsz dzierżawny w wys. 1000,00 zł brutto.

Czy w przedstawionej sytuacji, gmina może być wnioskodawcą projektu w ramach prowadzonego naboru do poddziałania 3.2.2? Czy złożenie wniosku o dofinansowanie w przedstawionym stanie prawnym nie będzie skutkowało odrzuceniem projektu na którymkolwiek etapie oceny formalnej bądź merytorycznej?

Czy w przedstawionej sytuacji, wskazany czynsz dzierżawny będzie mieć wpływ na finansowanie projektu?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z Regulaminem konkursu o dofinansowanie w ramach konkursu mogą obiegać się następujące typy beneficjentów:

- **jednostki samorządu terytorialnego, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia,**
- **jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną,**
- jednostki sektora finansów publicznych,
- jednostki naukowe,
- szkoły wyższe,
- przedsiębiorstwa¹,

---

¹ Podmioty (w tym spółki prawa handlowego), wykonujące usługi publiczne, w których większość udziałów lub akcji posiada województwo opolskie, powiat, gmina, miasto, związek międzygminny lub Skarb Państwa lub podmioty wybrane w trybie przepisów Ustawy Prawo Zamówień Publicznych, wykonujące usługi publiczne w obszarze objętym wsparciem w ramach działania na podstawie odrębnej, obowiązującej umowy, zawartej z jednostką samorządu terytorialnego (również na zasadach partnerstwa publicznoprywatnego).

- kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych,
- organizacje pozarządowe,
- przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO) jedynie jako partner jednego z ww. podmiotów.

Zgodnie z *Instrukcją wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR*, dofinansowanie w ramach RPO WO 2014-2020, mogą otrzymać jedynie projekty realizowane na terenie bądź w obiekcie, do którego wnioskodawca posiada prawo do dysponowania wynikające z tytułu określonego w Oświadczeniu o prawie dysponowania nieruchomością. W oświadczeniu należy wskazać formę prawną dysponowania nieruchomością. W trakcie oceny, IOK może poprosić o złożenie przez wnioskodawcę dodatkowych dokumentów potwierdzających informacje zawarte w oświadczeniu (np. umowy najmu, użyczenia, dzierżawy itd.). Należy przy tym pamiętać, że zapisy ujęte w dokumentach dodatkowych tj. np. umowy dzierżawy nie powinny kłócić się z planowanymi działaniami do realizacji (np. powinny przewidywać uprawnienie do wykonywania robót i obiektów budowlanych).

Ponieważ przytoczone przez Państwa zagadnienie nie daje całościowego obrazu projektu, IOK nie jest w stanie zająć ostatecznego stanowiska w sprawie. Niemniej jednak kwestie dochodowości, reguluje *Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie projektu ze środków EFRR*.

34. PYTANIE

Zgodnie z regulaminem konkursu pkt.2 ppkt.2, dofinansowaniu podlegają także audyty energetyczne dla sektora publicznego jako element kompleksowy projektu. Czy można zaliczyć do projektu koszt audytu, który zostanie wykonany i zapłacony przed złożeniem projektu (ponieważ zgodnie z pkt. 4 ppkt. 5 „Warunkiem wsparcia dla inwestycji jest przeprowadzenie audytu energetycznego stanowiącego kompleksowy element projektu)?

ODPOWIEDŹ:

Koszt audytu, który zostanie wykonany i zapłacony przed złożeniem projektu, co do zasady może być kwalifikowalny. Należy pamiętać jednak, iż zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020:

1. Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2014 r., z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, aby wystąpił tzw. efekt zachęty, rozpoczęcie realizacji projektu musi nastąpić po dniu złożenia wniosku, w odpowiedzi na niniejszy konkurs. Przez rozpoczęcie realizacji projektu należy rozumieć rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, niezależnie od tego, co nastąpi najpierw (zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, nie uznaje się za rozpoczęcie prac).
2. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.
3. Do współfinansowania ze środków UE nie można przedłożyć projektu, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni zrealizowany (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem IZ PO/IP PO/IW PO wniosku o dofinansowanie w ramach PO, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane – z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. Przez projekt

ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.

4. Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji projektu poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli projektu, w szczególności kontroli w miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta. Niemniej, na etapie oceny wniosku o dofinansowanie dokonywana jest ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie oznacza, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawi we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone (w przypadku systemu zaliczkowego). Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona tak że po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie oraz wynikających z przepisów prawa”.

35. PYTANIE

W Regulaminie konkursu, w punkcie 4. Szczegółowe warunki konkursu, w podpunkcie 4, wskazano iż warunkiem obligatoryjnym dla realizacji projektu w ramach działania jest posiadanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej (PGN). Wnioskodawca zamierza złożyć w przedmiotowym konkursie wniosek o dofinansowanie projektu, który realizowany będzie na terenie gminy, która jest obecnie w trakcie przygotowywania PGN (jego uchwalenie przewidziane jest na luty 2017 r.). Nabór wniosków przez IP ZIT kończy się 19 stycznia 2017 r. W związku z powyższym wnosimy zapytanie czy na etapie składania wniosków o dofinansowanie, nie musi być dołączony PGN a wystarczy oświadczenie wnioskodawcy, iż Plan Gospodarki Emisyjnej wraz z pozytywną opinią WFOŚiGW zostanie dostarczony najpóźniej na etapie oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu?

ODPOWIEDŹ:

Zgodnie z interpretacją IZ RPO WO, wnioskodawca na etapie składania wniosku nie jest zobowiązany do posiadania PGN wraz z pozytywną opinią NFOŚiGW/WFOŚiGW, jednakże na etapie oceny merytorycznej zobligowany jest zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu do dostarczenia pozytywnej opinii PGN. Wskazany w oświadczeniu link do PGN powinien odnosić się do ostatecznego i zatwierdzonego przez stosowny organ dokumentu w wersji elektronicznej, którego ta opinia dotyczy. Zgodnie z zapisami Regulaminu nie należy załączać wersji papierowej PGN. Spełnienie powyższego warunku będzie badane w ramach kryterium merytorycznego szczegółowego Inwestycja wynikająca z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.